

شنبه 21 تیر 1399-19 ذی‌قعدة 1441-11 جولای 2020

قیام خونین مسجد گوهرشاد مشهد علیه کشف حجاب (1314 ش)

قیام خمین، مسجد گه‌ه، شاد مشهد علیه کشف حجاب (1314 ش)، پس از آن که زمزمه شوم نقشه ننگین رضاخانی جهت به تاراج دادن ارزش‌ها؛ های دینی در قالب کشف حجاب به مردم رسید اعتراضات سراسری، کشور را فرا گرفت. در این میان یکی از علمای مشهد در شورای مجتهدان شهر، به عنوان نماینده معرفی شد تا با رضاخان مذاکره کند ولی به محض رسیدن به تهران، به دستور رضاخان بازداشت و در ری ممنوع‌الملاقات گردید. مردم که در مسجد گوهرشاد مشهد به این امر اعتراض داشتند، با سخنرانی و عاظ، شوری چند برابر یافته و خواهان مراجعت آن عالم شدند. در ادامه اعتراضات، در روز شنبه 21 تیرماه 1314، در مسجد گوهرشاد، شعارهای ضد سلطنت و ضد حجاب زدایی داده شد و مسجد، یکپارچه سرود مقاومت سر می‌داد. قوای دولتی که مقاومت مردم را دیدند به دستور رضاخان به اجتماع آنان یورش برده و در کشتاری خونین و وحشیانه بین 2 تا 5 هزار نفر را کشتند. کامیون‌های بسیاری، اجساد مبارزین را که جز سلاح ایمان و شهادت، سلاح دیگری نداشتند جابه‌جا کردند. به گفته شاهدان عینی، ماموران دولتی، شهدا و زخمی‌ها را به وسیله 56 کامیون منتقل کرده و در خندق‌هایی که در اطراف مشهد پیش‌بینی شده بود دفن نمودند. بدین ترتیب، این فاجعه هولناک پایان یافت ولی یاد حماسه خونین این نهضت اسلامی و برخاسته از باورهای ارزشی مردم، برای همیشه در تاریخ مبارزات اسلامی ملت ما باقی ماند. برخی، این حادثه را در 31 مرداد ذکر کرده‌اند.

آغاز بنای مسجد اعظم قم به ام آیت الله "بوجردی" (1333 ش) در روز یازدهم ذی‌قعدة سال 1374 ق مطابق با 21 تیرماه سال 1333 ش همزمان با سالروز ولادت حضرت امام رضا(ع) طی مراسم با شکوهی با حضور آیت الله بروجردی آغاز شد. این مسجد که در حدود یازده هزار متر مربع مساحت دارد، به سبک معماری اسلامی - ایرانی، دارای دو شبستان بزرگ، گنبد عظیم، فضای زیرگنبد و دو گلدسته بسیار مرتفع می‌باشد. گنبدها، محراب‌ها و ایوان‌های کاشی‌کاری‌های بسیار ظریف و کتیبه‌های زیبایی تزیین شده و شکوه خاصی به آن‌ها بخشیده است. این مکان، در جریان انقلاب بارها محفل مردم و روحانیت انقلابی بود و حضرت امام خمینی در این مسجد چندین سخنرانی مهم و افشاگرانه علیه رژیم پهلوی ایراد کرده بودند. در حال حاضر از این مسجد علاوه بر اقامه نماز جماعت و برگزاری مراسم دعا و اعتکاف و دروس مراجع بزرگوار حوزه علمیه قم، در برپایی تجمعات مذهبی و انقلابی استفاده می‌شود.

در گذشت "کمال الدین فارسی" ریاضی‌دان، فیزیک‌دان ایرانی در جوانی برای کسب علم و فضیلت به سفر پرداخت تا از کمال الدین فارسی ریاضی‌دان و فیزیک‌دان و کمال الدین فارسی، رساله‌ها و تئوری‌ها را بیاموزد. اما آثار بدیعی در ریاضیات و نورشناسی بر جای گذاشت. مهم‌ترین اثر به جا مانده از کمال الدین فارسی، رساله "تذکره الاحباب می‌باشد که در مورد نظریه‌های اعداد، تحریر شده است. مطالعه و بررسی این رساله نشان می‌دهد که او ریاضی‌دانی مبتکر و صاحب اندیشه‌های نو و دقیق بوده است. از دیگر آثار این ریاضی‌دان ایرانی، می‌توان به کتاب تنقیح المناظر اشاره کرد که هنوز هم به عنوان یک کتاب مرجع مورد استفاده پژوهشگران است.

تولد ژوزف لالاند منجم و ریاضی‌دان فرانسوی در هشتم ژانویه 1732م در شهر بورگ فرانسه به دنیا آمد. وی پس از پایان تحصیلات خود به تدریس مشغول شد و در ضمن آن، به تحقیقات نجومی پرداخت. لالاند درباره فرضیه مربوط به سیارات و حرکات آنها و به ویژه درباره عطارد و نیز ستارگان دنباله‌دار، مطالعات فراوانی انجام داد و به کشفیات مهمی نائل آمد. او هم‌چنین نظریات متعددی ارائه داد که مورد استفاده ستاره‌شناسان قرار گرفت. لالاند موضع و مکان سیاره نپتون را بدون آن‌که بداند سیاره‌های منظومه شمسی است کشف نمود. وی در سال 1762م به استادی نجوم و در 1795م به مدیریت رصدخانه پاریس رسید و به خدمات علمی خود ادامه داد. لالاند کلیه اوقات فراغت خود را صرف تهیه فهرستی از 4700 ستاره آسمانی شناخته شده آن زمان نمود و آن را در سال 1801م به چاپ رسانید. ضمن آن‌که پیش از آن، کتابی با نام رساله نجوم درباره ستارگان دنباله‌دار نگاشته بود. ژوزف لالاند سرانجام در 25 ژانویه 1807م در هفتاد و پنج سالگی درگذشت.